

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 4. toukokuuta 2023
(OR. en)

8824/1/23
REV 1

RECH 152

ILMOITUS

Lähettiläjä:	Neuvoston pääsihteeristö
Vastaanottaja:	Pysyvien edustajien komitea / Neuvosto
Asia:	<i>Neuvoston istunto (kilpailukyky (sisämarkkinat, teollisuus, tutkimus ja avaruus)) 22.–23. toukokuuta 2023: valmistelu</i> Tietoturvallisuus ja vastuullinen kansainvälistyminen – Keskustelu

Valtuuskunnille toimitetaan ohessa puheenjohtajavaltion ilmoitus tietoturvallisuudesta ja vastuullisesta kansainvälistymisestä kilpailukykyneuvostossa 23. toukokuuta 2023 käytävää keskustelua varten.

**PUHEENJOHTAJAVALTION MUISTIO AIHEESTA ”TIETOTURVALLISUUS JA
VASTUULLINEN KANSAINVÄLISTYMINEN” KÄYTTÄVÄÄ KESKUSTELUA VARTEN**

Tutkimustoiminnan integriteetti ja tutkimuksen turvallisuus polarisoituneessa maailmassa

Kansainvälinen tutkimusyhteistyö on erittäin tärkeää korkea-asteen oppilaitoksille ja tutkimusorganisaatioille, jotta voidaan säilyttää korkea laatu ja tarkoituksenmukaisuus.

Kansainvälinen yhteistyö auttaa luomaan verkostoja maailman parhaiden lahjakkuuksien kanssa, tarjoaa innovatiivisille yrityksille pääsyn uusille markkinoille, edistää standardointia ja kokoaa kriittistä massaa maailmanlaajuisiin haasteisiin vastaamiseksi. Tieteelliset edistysaskeleet, löydöt ja innovaatiot tapahtuvat interaktiivisessa, monialaisessa ja kansainvälisessä ekosysteemissä, jossa tutkijat voivat tehdä yhteistyötä yhteisten periaatteiden ja arvojen, kuten akateemisen vapauden, tutkimustoiminnan integriteetin ja avoimuuden, pohjalta.

Avoimuus ja yhteistyö edellyttävät kuitenkin myös tietoisuutta ja tietämystä nykyisistä turvallisuusuhkista ja -riskeistä sekä järjestelmällisiä toimia niiden torjumiseksi. Yhä epävarmemmassa ja polarisoituneemmassa maailmassa syntyy uusia geopolittisia jännitteitä ja haasteita, joissa ulkovallat saattavat hyödyntää ja vääristää epäoikeudenmukaisesti avointa tutkimusympäristöä ja kansainvälistä tutkimusyhteistyötä omien etujensa mukaisesti. Ulkomaisten valtioiden ja valtiosta riippumattomien toimijoiden taholta tulevat uhkat voivat aiheuttaa ei-toivottua tietämyksen siirtoa ja sekaantumista tutkimus- ja innovointitoimintaan, mukaan lukien poliittisen päätöksenteon tukeminen. Nämä turvallisuusriskit uhkaavat vahingoittaa vakavasti kansainvälistä tutkimusekosysteemiä. On myös nostettava esiin eettiset kysymykset, jotka liittyvät yhteistyöhön sellaisten maiden kanssa, jotka eivät kunnioita perusoikeuksia ja akateemista vapautta. Turvallisuuspalvelujen varoitusten ja tiedotusvälineissä julki tulleiden vaaratilanteiden perusteella on selvää, että eurooppalaisen tutkimus- ja innovointijärjestelmän toimijoiden on vältettävä sinisilmäisyyttä.

Tutkimuksen kansainvälistymisen on perustuttava tiukkaan tutkimusetiikkaan, mukaan lukien tutkimustoiminnan integriteetti ja vastuullisuus. Tutkijoiden, tukipalvelujen ja korkeakoulujen johdon on arvioitava kansainväliseen yhteistyöhön liittyviä haasteita ja mahdollisuuksia.

Esimerkkejä siitä, miten tutkimusyhteisö voi hallita salattuihin tarkoituksiin liittyviä epäilyjä ja pelkoja, ovat avoimuuden lisääminen, tietoisuuden lisääminen laajemmista geopoliittisista jännitteistä, järkevä riskinhallinta, jossa sovitetaan yhteen huolellisuusvelvoite ja suhteiden kehittämistä edistävät käytännöt, sekä vastuullista kansainvälistymistä koskeva koulutus.

Tasapainon säilyttäminen avoimen ja rajoitetun kansainvälisen tutkimusyhteistyön välillä

Vastuullinen kansainvälistyminen edellyttää jäsenneltyä prosessia, jonka avulla tunnistetaan, arvioidaan, hallitaan ja seurataan tutkimusyhteistyön mahdollisuuksia ja riskejä. Tällainen toimintatapa parantaa valmiuksia sekä tietoisuutta ja tietämystä ulkomaisesta sekaantumisesta ja turvaa samalla perusoikeudet ja akateemisen vapauden, integriteetin ja riippumattomuuden arvot.

Avoimuus, läpinäkyvyys, turvallisuus, vapaus ja koskemattomuus ovat keskeisiä tekijöitä vastuullisen kansainvälistymisen kannalta. Avoimuutta ja turvallisuutta ei näin ollen pitäisi nähdä keskenään ristiriitaisina vaan pikemminkin tasapainoisina ja toisiaan täydentävinä tekijöinä. Suurena haasteena on kuitenkin säilyttää tasapaino yhtäältä avoimen, luottamukseen perustuvan tieteellisen yhteistyön ja toisaalta suojaavan ja rajoittavan sääntelyn välillä. Liiallinen sääntely tai liiallinen puuttuminen voi heikentää tieteellisen tutkimuksen ja vaihdon vapautta.

Neuvosto antoi syyskuussa 2021 päätelmät ”tutkimusta ja innovointia koskevasta globaalista lähestymistavasta – Euroopan kansainvälistä yhteistyötä muuttuvassa maailmassa koskeva strategia”. Niissä painotetaan EU:n sitoutumista avoimuuden ylläpitämiseen kansainvälisessä tutkimus- ja innovointiyhteistyössä. Päätelmissä korostetaan myös EU:n yhteisten arvojen edistämistä ja sen etujen turvaamista, mukaan lukien tutkimus- ja innovointijohtajuuden ja kilpailukyvyyn kehittäminen sekä ulkomaisen sekaantumisen vastaisten toimenpiteiden vahvistaminen.

Neuvoston päätelmät tutkimuksen ja innovoinnin kansainvälisen yhteistyön arvoista ja periaatteista hyväksyttiin kesäkuussa 2022. Niissä tunnustetaan riskinhallinnan ja turvallisuuden merkitys ja suositellaan, että Euroopan komissio ja jäsenvaltiot toteuttavat toimenpiteitä, joilla torjutaan ulkomaista sekaantumista ja hallitaan kansainväliseen tutkimus- ja innovointiyhteistyöhön liittyviä riskejä. Tähän sisältyy EU:n turvallisuutta koskevista asianmukaisista varotoimista huolehtiminen ja teollis- ja tekijänoikeuksien sekä yksityisyyden, henkilötietojen ja infrastruktuurien suojaaminen koskevien sääntöjen turvaaminen.

Lisäksi neuvoston päätelmissä kehoitetaan komissiota ja jäsenvaltioita hyödyntämään ja kehittämään edelleen yksilöityjä hyviä käytäntöjä, kuten esimerkiksi komission yksiköiden valmisteluasiakirjassa ”Tutkimukseen ja innovointiin kohdistuvan ulkomaisen sekaantumisen torjunta” mainitut käytännöt, niiden täytäntöönpanon tukemiseksi. Tämän jälkeen on käynnistetty keskinäisen oppimisen hanke, joka koskee ulkomaisen tutkimukseen ja innovointiin sekaantumisen torjuntaa ja jossa keskitytään esimerkiksi tietoisuuden lisäämiseen ja sidosryhmien osallistumiseen, ulkomaisen sekaantumisen uhkien ymmärtämiseen ja tunnistamiseen sekä toimenpiteisiin niiden torjumiseksi.

Kysymyksiä keskustelua varten

Näiden seikkojen pohjalta ministereitä pyydetään esittämään näkemyksensä seuraavista kysymyksistä:

1. Monet jäsenvaltiot ovat ottaneet käyttöön kansallisia toimintatapoja ja toimenpiteitä tutkimuksen ja kansainvälisen yhteistyön turvaamiseksi. Mitä kokemuksia ja parhaita käytäntöjä haluaisitte jakaa ulkomaisen sekaantumisen torjumiseksi sekä uhkia ja riskejä koskevan tietoisuuden lisäämiseksi siten, että samalla voidaan myös edistää avoimuutta ja kansainvälistä yhteistyötä? Mitä lisätoimenpiteitä voidaan toteuttaa?
2. Vastuu tutkimuksen turvallisuudesta ja tutkimustoiminnan integriteetistä, mukaan lukien ulkomaisen sekaantumisen uhkien tunnistaminen ja ymmärtäminen, jakautuu useille toimijoille, kuten hallituksille, korkeakouluille ja rahoituslaitoksille. Mitä toimenpiteitä voidaan toteuttaa sidosryhmien, myös tutkimusyhteisön, välisen koordinoinnin ja parhaiden käytäntöjen vaihdon tehostamiseksi?

3. Koska riskityypit vaihtelevat suuresti yksittäisten yliopistojen ja tieteenalojen välillä, yksittäisen toimintatavan kehittäminen ei välttämättä ole tehokasta. Mitkä ovat mielestänne suurimmat haasteet, joita liittyy sellaisten suuntaviivojen ja tarkistuslistojen onnistuneeseen ja tehokkaaseen täytäntöönpanoon, joihin sisältyy konkreettisia toimia ja menetelmiä ulkomaisen sekaantumisen torjumiseksi?
-